

To š o D a b a c

retrospektiva
1932—1968.

Muzej za umjetnost i obrt
Z a g r e b
Trg Maršala Tita, 10
27. 3. — 21. 4. 1968.

Sveučilište u Zagrebu

Fakultet likovnih umjetnosti

Ured za izložbe

17336/2020.

Izložena povećanja izrađena su na foto-papiru
eFKe koji je stavila na raspolaganje tvornica
FOTOKEMIKA, Zagreb

Suradnici atelijera Dabac: Julija Dabac, Pero Dabac,
Marija Braut, Enes Midžić, Greta Šef-Floršić

Redakcija izložbe: Zdenka Munk, Radoslav Putar i Ivan Picelj

Plakat i katalog: Ivan Picelj

Postav izložbe: Ivan Picelj

Tisak: Grafički zavod Hrvatske

Otisaka: 1000

Preda mnom su ovog časa dvije fotografije: portret Toše Dabca snimljen kamerom Nikole Marušića, gdje Dabac — negdje na ulici — pored rastvorenih objektiva triju Rolleiflexa aktivira svoje unutarnje objekte. Druga je od tih fotografija iz Dabčeva ciklusa »Ljudi s ulice« s naslovom »Samac I«, jedno od vrhunskih ostvarenja među tolikim ostalim ostvarenjima Dabčeva opusa.

Te su se dvije fotografije, nastale u razmaku od tri decenija, susrele, posve slučajno, na mom stolu i prerasle u čudesnu, rječitu i neizbježivu konfrontaciju: objekt zapažanja i subjekt koji traži — i nalazi. »Objekt zapažanja« koji postaje nenadoknadiv i nezaboravni subjekt jedne stvarnosti, i, objektivacija iznimnog subjektivnog pronalaženja, fiksirana u tom imenznom Dabčevu fotografskom djelu. Dabac bi čitavo jedno naše razdoblje zadužio tom jednom samom fotografijom, a da ni prije niti poslije nje nije njegovih tridesetipet godina napetih i budnih trenutaka iste koncentracije — koju je ovdje sretno zahvatila snimka Marušićeva — stvorilo ono što u nas znači posve definiran pojam: Dabčeva fotografija. Ta Dabčeva fotografija, to djelo koje traje, darovalo nam je naše »ljude s ulice«, naše urbane i ruralne pejzaže, ljepote i vrijednosti naših regija, netaknutu prirodu i prirodu naših umjetničkih ostvarenja, »ogledalo duše« naših naroda u bezbrojnim masama anonimnosti i psihološke profile velikog niza poznatih ličnosti.

No, ta je Dabčeva fotografija u nas, u cjelini još jedva mnoštvo profesionalnih priznanja — od Osake, Bostonska, iako je već odavno stekla a stiće i nadalje na i New Yorka do Ivanca i Daruvara, od Rio de Janeira, Antwerpena, Praga i drugih gradova Evrope do Zagreba i Beograda.

U želji da napokon bude omogućen sintetički uvid u cjelinu Dabčeva opusa, i da posluži adekvatnoj valorizaciji njegovih istinskih vrijednosti, Muzej za umjetnost i obrt smatra da je ova retrospektiva najbolji oblik priznanja majstoru fotografije Toši Dabcu za njegovo dosadašnje umjetničko djelo.

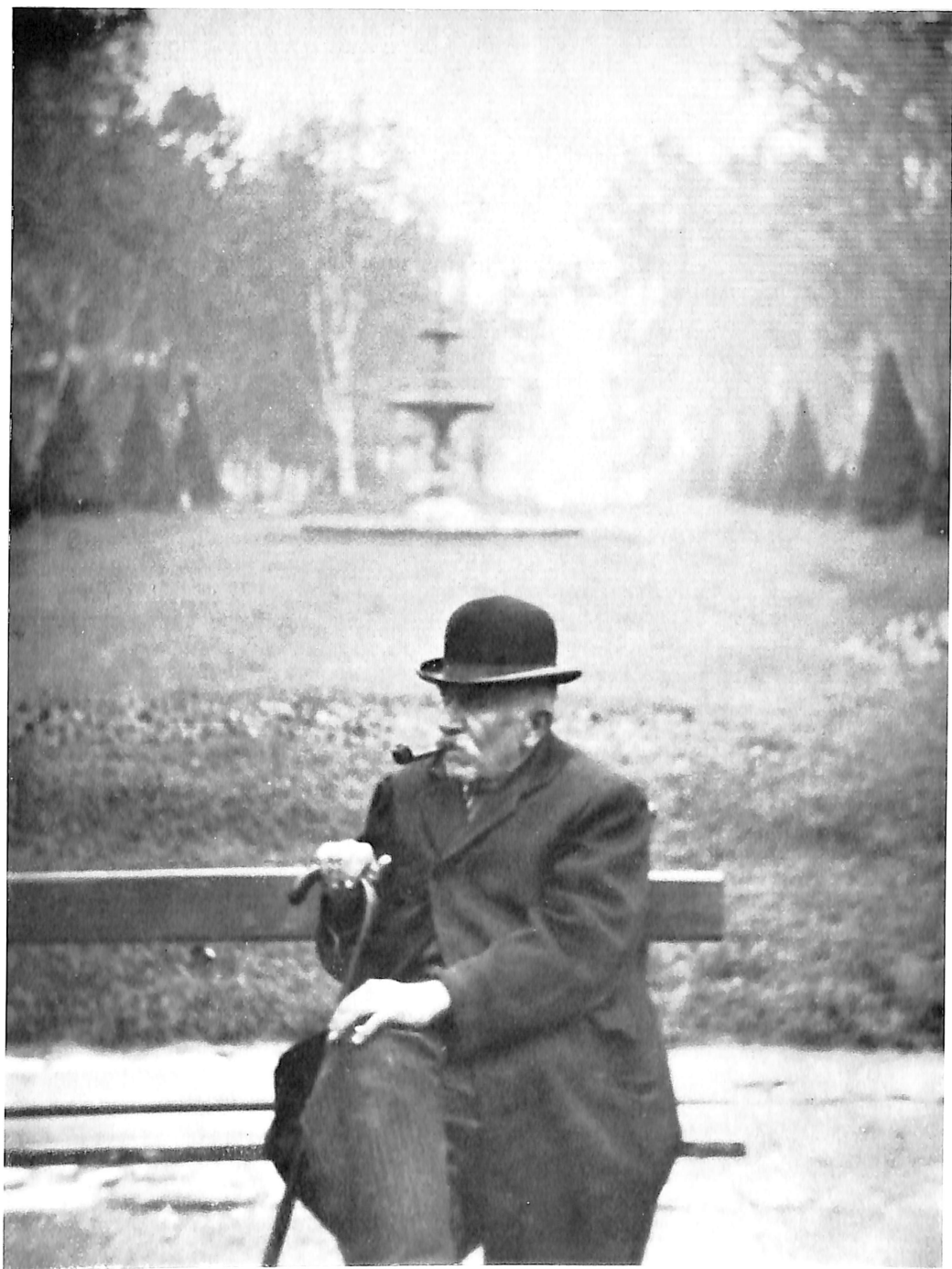
Zdenka Munk

Ovom izložbom Muzej nastavlja tradiciju suradnje s tvornicom »FOTOKEMIKA« u Zagrebu. Sva su povećanja na izložbi izrađena na foto-papiru koji je produkt »FOTOKEMIKE«. Tvornica ga je stavila na raspolaganje našoj ustanovi i na toj pomoći Muzej joj srdačno zahvaljuje.

Organske cjeline Dabčevih fotografija, kompozicione ravnoteže njegovih djela, od godina kad je postavljao neke od najkarakterističnijih osnova »zagrebačke škole« do danas, predstavljaju jedinstveni slijed dokumenata o životu i življu u ovim stranama. Budemo li jednom trebali vizuelna svjedočanstva o ovoj zemlji i njenoj tradiciji stvari i bića, onda će trebati zgrabiti u one desetke i stotine tisuća negativa koji su se u du-

R. Putar

reprodukcije

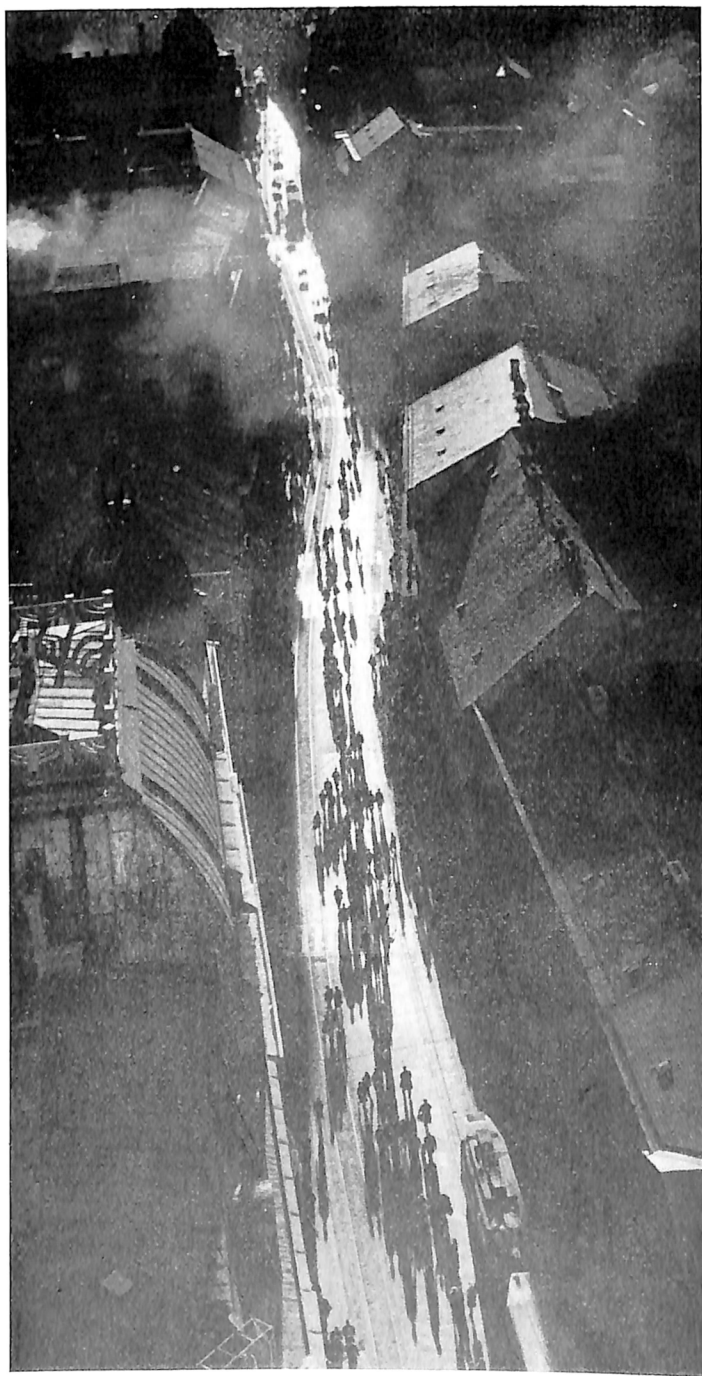

Na Zrinjvcu, Kat. br. 148.

Kolporterji, Kat. br. 165.

Illica, Kat. br. 111.

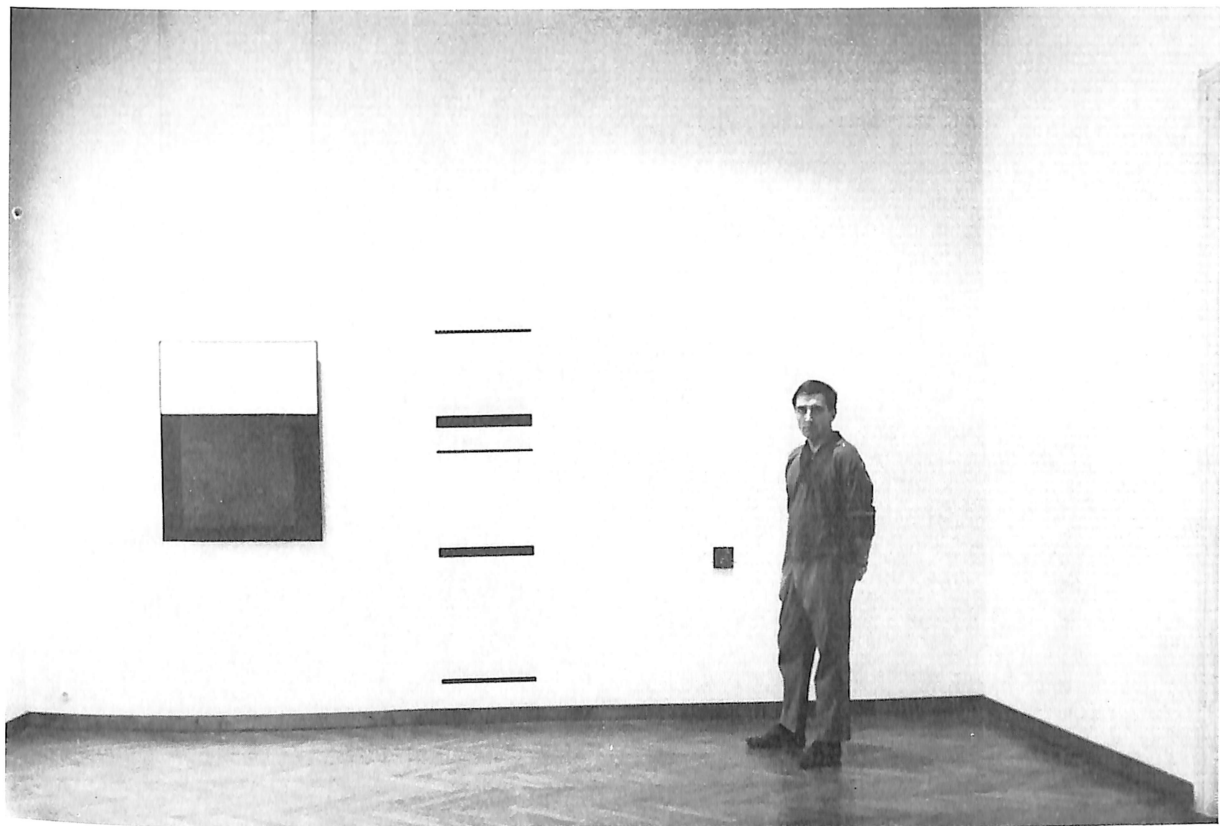

Zid u Gornjem gradu, Kat. br. 273.

Majka prvoborca, Kat. br. 66.

Tošo Dabac rođen je 18. 5. 1907. godine u Novoj Rači kod Bjelovara. Studirao je i apsolvirao pravo. Neko je vrijeme radio kao šef propagande i prevodilac u predstavništvu Metro Goldwyn Mayer. Fotografska djelatnost Dabca započinje godine 1932., a iste je godine sudjelovao i po prvi puta na izložbi (u Ivancu). Od 1932. do danas Dabac je nastupio na vrlo velikom broju najrazličitijih izložbi fotografija u zemlji i u inozemstvu. Područja njegova rada obuhvaćaju: portret, figuralne kompozicije, folklor, pejzaž, arhitekturu, umjetnička djela, reportažu. Sudjelovao je pri izdavanju monografskih izdanja koja su tretirala suvremene i historijske pojave.

Dabac je član nekoliko domaćih i internacionalnih staleških organizacija, a nosi naslov Hon. FIAP (međunarodna organizacija fotografa umjetnika), počasni je član Belgijskog kraljevskog fotografskog društva (CREPSA) i nizozemskog salona »Focus«. Primio je niz domaćih i međunarodnih priznanja u vidu plaketa, medalja i diploma. Nosilac je »Zlatne značke« Foto-kluba Zagreb, »zaslužni je član« Foto-saveza SFRJ i Foto-saveza SR Hrvatske. Dobitnik srebrne plakete »Boris Kidrič«. Godine 1962. primio je nagradu grada Zagreba, a 1967. nagradu »Vladimir Nazor«. Živi i djeluje u Zagrebu.

Katalog

POČECI

1. Autoportret, 1932.
2. Pejzaž uz Savu, 1932.
3. Filozof života, 1936.
4. Intelektualka, 1935.
5. Julija Grill-Dabac, 1938.
6. U majčinu krilu, 1938.
7. Njene oči, njezin ponos, 1936.
8. Slovenski pejzaž, 1939.
9. Indiferentna masa, 1940.

KLASIKA

10. Samac, (ciklus »Ljudi s ulice«), 1932—1935.
11. Put na giljotinu („ „)
12. Istarske majke, 1948.
13. Makedonski pejzaž, 1958.
14. Emerik Feješ, 1959.
15. Seljakinja, 1951.
16. Djeca (ciklus »Ljudi s ulice«) 1932—1935.
17. Akt, 1938.
18. Slikar Kristl, 1964.
19. Žena iz naroda, 1951.
20. Dubrovačke zidine, 1965.

PORTRETI

21. Oto Bihalji-Merin, 1961.
22. Generalić (pod vrbom), 1958.
23. Edo Kovačević, 1964.
24. Olga Jevrić, 1958.
25. Kosta Angeli Radovani, 1955.
26. Franjo Mráz, 1951.
27. Gavella, 1956.
28. Vanja Radauš, 1945.
29. Gabrijel Stupica, 1960.
30. Sven Lasta, 1968.
31. Ivan Vitić, 1967.
32. Marija Crnobori, 1942.
33. Moša Pijade, 1955.
34. Kata Pejnović, 1945.
35. Oskar Herman, 1964.
36. Emanuel Vidović, 1955.
37. Krsto Hegedušić, 1956.
38. Vjenceslav Richter, 1964.
39. Tin, 1942.
40. Dujšin, 1938.
41. Ivan Generalić (pri radu), 1958.
42. Slikar i njegova izložba (Ivan Picelj), 1962.
43. Jagoda Buić, 1967.
44. Antun Mezdjić, 1962.
45. Dragutin Tadijanović, 1967.
46. Milan Horvat, 1958.
47. Milan Konjović, 1958.
48. Slikar i njegova izložba (Vlado Kristl), 1964.
49. N. Novković, 1960.
50. Ivan Generalić i supruga, 1958.
51. Biljana, 1968.

52. Neli Rakovac, 1950.
53. Ranka, 1968.
54. Bojan, 1967.
55. Pero, 1967.
56. Nuša, 1967.
57. Marija, 1967.
58. Maja, 1968.
59. Krsta, 1967.
60. Mihailo Arsovski, 1968.
61. Ivo Dulčić, 1964.
62. Hajdi, 1960.
63. Djevojčica, 1958.
64. Učenica, 1962.
65. Djevojčica iz Sandžaka, 1964.
66. Majka prvoborca, 1949.
67. Žena u crnom, 1945.
68. Goranka, 1945.
69. Goranka, 1945.
70. Ilinka iz Sandžaka, 1964.
71. Međimurac, 1964.
72. Trogiranka, 1962.
73. Župnik iz Tuhlja, 1953.
74. Ribar sa Cresa, 1960.
75. Pastir, 1959.
76. Bosanac, 1952.
77. Ribar s Dunava, 1959.
78. Trogiranin, 1962.
79. Istranin, 1948.
80. Pokladna maska, 1951.
81. Starica iz Podgore, 1967.
82. Stara Slavonka, 1945.
83. Hercegovka, 1952.
84. Žena na tržnici, 1958.
85. Radnik iz Zenice, 1960.
86. Radnik iz Zenice, 1960.
87. Iz ciklusa »Ljudi s ulice«
88. Varilac u splitskom brodogradilištu, 1962.
89. Radnik iz Zenice, 1960.
90. Djevojčica u obdaništu, 1958.
91. Kartaši, 1964.
92. Kartaši, 1964.
93. Kartaši, 1964.
94. Kartaši, 1964.
95. Kartaši, 1964.
96. Krajputaš, 1960.
97. Glava s nadgrobnog spomenika (Podgradinje), 1964.
98. Stećak (detalji), 1964.
99. Glava sa stećka (Nikšić), 1962.
100. Glava sa stećka (Radimlja), 1962.
101. Glava s freske (Sopocani), 1957.

ZAGREB

102. U povorci, 1938.
103. Procesija, 1938.
104. Ljudi na mostu, 1948.
105. U Gornjem gradu, 1958.
106. Lotrščak s Katarinskim trgom, 1964.
107. Kaptol, 1939.
108. Zrinjevac, jesen, 1940.
109. Zrinjevac, 1952.
110. Tužkanac, 1956.

111. Ilica, 1960.
112. U ekspres-baru, 1963.
113. Zagrebački krovovi, 1964.
114. Gornji grad, staro kazalište, 1962.
115. Kazališna publika, 1962.
116. Gornjogradski enterijer, 1960.
117. Kavana Mignon, 1940.
118. Kola u magli, 1939.
119. Magla na Jelačićevu trgu, 1939.
120. Prije 30 godina u Draškovićevoj ulici, 1938.
121. Preradovićeve ulice, 1936.
122. Gašenje plinske svjetiljke, 1938.
- 122.a. Ljetno jutro na Jelačićevu trgu, 1938.
123. Jelačićev trg, 1938.
124. Magleno jutro, 1938.
125. Dječak pred rolo-om, 1939.
126. Mate, 1935.
127. Povratak s tržnice, 1935.
128. Skupljanje milodara, 1936.
129. Skupljanje milodara, 1936.
130. U tramvaju, 1936.
131. Seljanke na klupi, 1938.
132. Raznošenje rublja, 1939.
133. U Tkalačičevoj ulici, 1958.
134. Radnički dol, 1940.
135. Varaždinska cesta, 1939.
136. Predgrađe s drvetom, 1939.
137. Predgrađe, 1938.
138. Predgrađe, 1938.
139. Predgrađe, 1938.
140. U Vlaškoj ulici, 1954.
141. U Vlaškoj ulici, 1954.
142. U Vlaškoj ulici, 1954.
143. Smetlarka (»Ljudi s ulice«)
144. Pred crkvom sv. Marije (»Ljudi s ulice«)
145. Ručak (»Ljudi s ulice«)
146. Majka s djetetom (»Ljudi s ulice«)
147. Besposličari (»Ljudi s ulice«)
148. Na Zrinjevcu (»Ljudi s ulice«)
149. Žena koja čita novine (»Ljudi s ulice«)
150. Na Sajmištu
151. Sajmište (»Ljudi s ulice«)
152. Prijatelji (»Ljudi s ulice«)
153. Clown i publika (»Ljudi s ulice«)
154. Predstava je završena (»Ljudi s ulice«)

LJUDI S ULICE

155. Ručak siromaha (»Ljudi s ulice«)
156. Čekanje na ručak (»Ljudi s ulice«)
157. Prosjakinja (»Ljudi s ulice«)
158. Ciganka pred željeznim vratima (»Ljudi s ulice«)
159. Ciganka (»Ljudi s ulice«)
160. Prosjak sa štakama (»Ljudi s ulice«)
161. Na Sajmištu (»Ljudi s ulice«)
162. Prosjakinja s djetetom (»Ljudi s ulice«)
163. Ugljenari (»Ljudi s ulice«)
164. »Bukinisti« sa Sajmišta (»Ljudi s ulice«)
165. Kolporter i (»Ljudi s ulice«)
166. Besposličari (»Ljudi s ulice«)
167. Ciganska mahala (Skopje), 1960.
168. »Čudo« u Pavlovcu, 1946.
169. »Čudo« u Pavlovcu, 1946.

170. »Čudo« u Pavlovcu, 1946.
171. »Čudo« u Pavlovcu, 1946.
172. »Čudo« u Pavlovcu, 1946.

PEJZAŽI

173. Maslinik u Saliju, 1960.
174. Stjepan-grad, 1952.
175. Kornati, 1964.
176. Kornati (otok Man), 1964.
177. Podne u Dalmaciji, 1960.
178. Na Biokovu, 1958.
179. Masline u kamenu, 1950.
180. Maslina u Starom Baru, 1952.
181. Srbijski pejzaž, 1965.
182. Korčulanski kanal, 1964.
183. Susak, vjerski obred, 1966.
184. Iznad Prilepa, 1964.
185. Stare košnice u Sandžaku, 1964.
186. Vrbe, 1967.
187. Predolujni pejzaž u Sandžaku (Negobratina), 1964.
188. Polja levande, 1966.
189. Pod Durmitorom, 1958.
190. Jahač u Sandžaku, 1957.
191. Žena iz Sandžaka, 1957.
192. Slavonsko selo, 1959.
193. Hercegovačko selo, 1952.
194. Katunska nahija, 1958.
195. U crnogorskom kršu, 1958.
196. Jutro na Paliću, 1959.
197. Otok pred Rovinjom, 1965.
198. Prizide, 1964.
199. Krš (Popovo polje), 1952.
200. Ovce na Duvanjskom polju, 1964.
201. Ciganske čerge na Duvanjskom polju, 1964.
202. Jesenski pejzaž, 1941.
203. Hrast, 1948.
204. Uz Dunav, 1950.
205. Vrše na Dunavu, 1950.
206. Ohridski ribari, 1958.
207. Suncobrani na plaži, 1964
208. Rižina polja, 1965.
- 208.a. Kornati

FOLKLOR

209. Makedonac, 1946.
210. Turopoljka, 1946.
211. Ples, 1951.
212. Posavka, 1951.
213. Srbijanka, 1951.
214. Krpanje mreže, 1960.
215. Bosanka, 1952.
216. Bosanka, 1952.
217. Ciganka na Bit-pazaru (Skopje), 1960.
218. Stari zanati na Bit-pazaru (Skopje), 1960.
219. Istarsko ognjište (Lazari), 1948.
220. Žena na magarcu (Primošten), 1966.
221. Na rivi, 1938.
222. Šibensko kolo, 1945.
223. Šibenčanka, 1945.
224. Šibenčanka, 1945.

225. Šibenčanka, 1945.
226. Šibenčanka, 1945.
227. Šibenčanka, 1945.
228. Šibenčanka, 1945.
229. Vrličanka, 1945.
230. Slavonka, 1945.
231. Starice na Cresu, 1960.
232. Krčanke, 1940.
233. Mlada Hercegovka, 1952.
234. Nosačica sijena, 1948.
235. Šiptar iz »Šupljeg kamena«, 1951.
236. Seljanka iz Vitine, 1952.
237. Ribar s Prespanskog jezera, 1958.
238. Kuća u Zauslju (Hercegovina), 1964.
239. Šiptarska obitelj iz Dečana, 1961.

ARHITEKTURA

240. Nova Zenica . . . , 1967.
241. . . i njezini graditelji, 1967.
242. Mostarski dimnjaci, 1960.
243. Kuća u Ohridu, 1962.
244. Arena u Puli, 1960.
245. Kuća, Srakane Male, 1948.
246. Dubrovački krovovi, 1960.
247. Kuća u Kukljici, 1966.
248. Kuća u Segetu kraj Trogira, 1966.
249. Magareća garaža (Primošten), 1966.
250. Kuće u kamenu, 1960.
251. Stari most u Mostaru, 1960.
252. Italija, 1937.
253. Dubrovnik noću, 1964.
254. Dubrovnik, kišna ulica, 1964.
255. Šjene na zidinama, 1958.
256. Novi Zagreb, 1967.

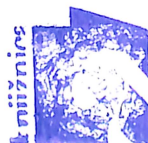
MATERIJALI I STRUKTURE

257. Izlog kovača (Skopje), 1960.
258. Vrč (fajansa), 1951.
259. Vrč (staklo), 1951.
260. Brava (detalj), 1951.
261. Stećak (Donja Zgošća) (detalj), 1962.
262. Stećak (Zijemlje Polje), 1962.
263. Stećak (Lovreč), 1964.
264. Nadgrobni spomenik iz Smrduše (Crna Gora), 1964.
265. Mačak iz mramora (Studenica), 1954.
266. Vrata iz Sljepče (detalj), 1954.
267. Ključ, 1951.
268. Obiteljski grb s Hvara, 1966.
269. Strop, 1939.
270. Plutače (Ohrid), 1962.
271. Mreže u Ohridu, 1962.
272. Škrabe, 1965.
273. Zid u Gornjem Gradu, 1960.
274. Žbuka, 1960.
275. Žbuka, 1960.
276. Zid u hvarskoj tvrđavi, 1964.
277. Boce, 1960.
278. Slet, 1939.
279. Neretva, 1960.
280. Dolina Ibra, 1957.

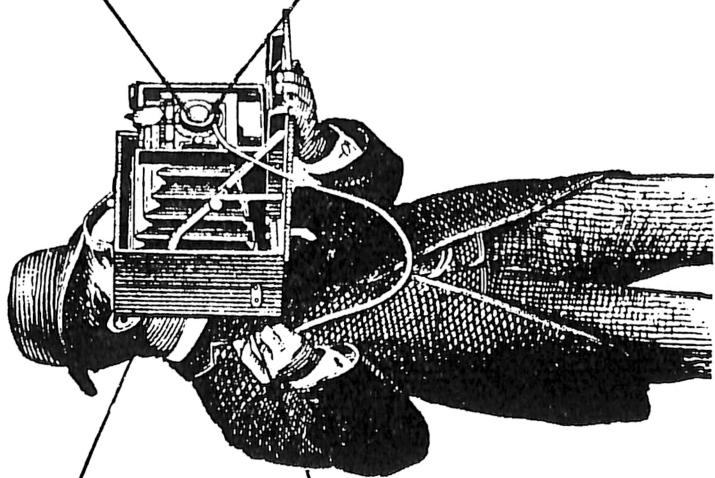
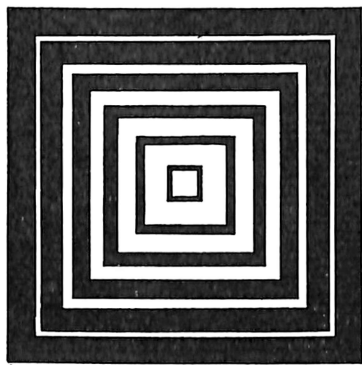
281. Ispucana zemlja, 1958.
282. Ispucana zemlja, 1958.
283. Ispucana zemlja, 1958.

SAMI

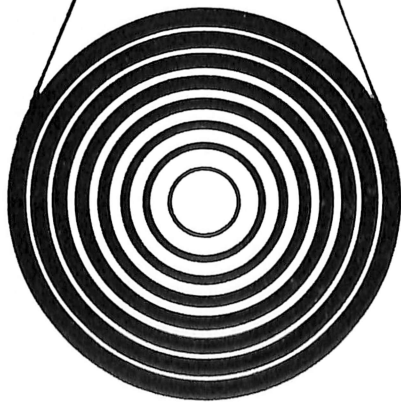
284. Starica («Ljudi s ulice»)
285. Samac I. («Ljudi s ulice»)
286. Samac II. («Ljudi s ulice»)
287. Ostavljena («Ljudi s ulice»)
288. Djed i unuk («Ljudi s ulice»)
289. Ciganska čerga na Savi («Ljudi s ulice»)
290. Ručak (bolnica u Prištini), 1962.
291. Sama («Ljudi s ulice»)
292. Golub na prozoru, 1964.
293. Spavač («Ljudi s ulice»)
294. Golub, 1960.
295. Minutu prije smrti, 1964.
296. Sklonište pred kišom (Bijelo polje), 1964.
297. Stolica, 1960.
298. Mande s Mljeta, 1966.
299. Osamljeni bor, 1958.
300. Enes, 1968.
301. Petrolejka, 1947.
302. U atelijeru, 1968.

eFKe papiri

eFKe filmovi

ALU

17386

